

‘Stabiliteitspact zit Europese groei in de weg’

Marcel de Boer en Jule Hinrichs
Amsterdam

Het Europese stabiliteitspact is niet functioneel meer. Deze afspraken over maximale begrotingstekorten en staatsschulden zijn in hun huidige vorm onhoudbaar.

Dat zegt oud-directeur van het Centraal Planbureau Coen Teulings in een gesprek met het FD. Teulings, tegenwoordig hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en in het Engelse Cambridge, toont zich weinig optimistisch over de kansen dat de economische groei in Europa vanzelf weer aanslaat. Hij vreest voor ‘secular stagnation’, een aanhoudende stagnatie van de groei. Teulings pleit voor een combinatie van het bewust opkrikken van de inflatie en overheidsinvesteringen om te voorkomen dat Europa nog over een reeks van jaren wordt geconfronteerd met een onbevredigend lage groei.

‘Toen we de afspraken voor het stabiliteitspact maakten, zijn we doorgeschoten’, zegt hij, ‘We moeten met elkaar opnieuw de discussie aangaan.’ Hij geeft het voorbeeld van Italië. Dat heeft nu een staatsschuld van 120% van het bruto binnenlands product en zou deze in twintig jaar naar 60% moeten terugbrengen. Teulings: ‘Dan zou Rome dat percentage 3 procentpunt per jaar moeten terugdringen. Dat is onrealiseerbaar en ook onwenselijk. Omgekeerd zou een land met een lage schuld structureel nog maar een tekort van 1% per jaar mogen hebben. Bij een groei van 4% nominaal per jaar blijft er dan een heel lage schuld over. Dat lijkt me onnodig.’

ECB-president Mario Draghi liet zich gisteren in het Europees Parlement overigens kritisch uit over de wenselijkheid om het stabiliteitspact te veranderen.

Ook de norm voor de inflatie van de ECB is volgens Teulings te beperkend. ‘Een wat hogere inflatie is ongevaarlijk. 2 of 4% per jaar maakt wat dat betreft echt niet uit. De huidige norm van iets onder 2% is te laag. Maar ik besef heel goed: dit valt niet of vrijwel niet aan te passen, gezien de Duitse gevoeligheden op dit punt.’

Teulings noemt het hoogstnoodzakelijk dat er weer een veel zakelijkere en constructievere dialoog wordt gevoerd in Europa: ‘De financiële crisis heeft het onderling vertrouwen weggevaagd. Zolang dat niet verbetert, blijft het een rotzooi. Het Nederlandse opgeheven vingertje is geen oplossing voor de problemen waar wij mee kampen. Het is niet productief om steeds maar weer te verklaren dat een ander het verkeerd doet. Die sfeer van onderlinge verwijten moet worden losgelaten. Dat vereist ook in Nederland een forse omslag in het denken.’

Volgens Teulings zou een ‘constructief scenario’ ertoe kunnen leiden dat bijvoorbeeld Duitsland en Nederland de teugels van het begrotingsbeleid meer laten vieren, terwijl Frankrijk en Italië marktgerichte structurele hervormingen doorvoeren. ‘Dat zou mijn droomscenario zijn. In 1995, na het uiteenvallen van het EMS, kon dat ook. De kern is dat we de huidige tegenstellingen binnen Europa begraven.’

Teulings zegt in algemene zin meer een voorstander te zijn van een actief begrotingsbeleid dan van ruim monetair beleid. Hij wijst erop dat een ruim monetair beleid vooral ten goede komt aan degenen die al welvarend zijn, aan rijke ouderen.

INTERVIEW
Pagina 2 & 3

